

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 26 lutego 2014 roku Sąd Rejonowy w P. w sprawie z powództwa B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w G. przeciwko K. Z. o zapłatę:

1. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 10.003,43 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 15 maja 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.252 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu,
2. oddalił powództwo w pozostałej części.

Powyższy wyrok zaskarżyły apelacją obie strony postępowania.

Powód zaskarżył powyższy wyrok w części, tj. w zakresie punktu 2., zarzucając Sądowi Rejonowemu:

1. naruszenie art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. polegające na błędnym uznaniu przez Sąd, że strona powodowa nie przedłożyła dowodów na poparcie swoich twierdzeń oraz wniosków, z których wywodzi skutki prawne, a tym samym nie udowodniła okoliczności nabycia wierzytelności w wysokości, jakiej domagała się w pozwie,
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 353¹ k.c. poprzez jego niezastosowanie, polegające na dokonywaniu przez Sąd ustaleń faktycznych sprzecznych z treścią zawartej przez strony umowy zarówno kredytu odnawialnego, jak i umowy cesji wierzytelności,
3. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 481 § 1 oraz § 2 k.c. przez niewłaściwe jego zastosowanie polegające na zasądzeniu od kwoty głównej roszczenia odsetek ustawowych zamiast odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, zgodnie z treścią pozwu,
4. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 509 § 2 k.c. poprzez błędne jego zastosowanie i przyjęcie, że na powoda, wskutek umowy cesji, nie przeszło skuteczne roszczenie o zaległe odsetki.

W kontekście powyższych zarzutów powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na jego rzecz kwoty 10.622,84 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku za okres od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty - zgodnie z żądaniem pozwu oraz o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych za II instancję. Powód sformułował również wniosek ewentualny o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz pozostawienie temu sądowi orzeczenia o kosztach postępowania za II instancję.

Nadto powód wniósł o przeprowadzenie, w trybie art. 381 k.p.c., dowodu z Regulaminu Kredytu Odnawialnego oraz Tabeli Odsetek i Prowizji Kredytu Odnawialnego obowiązującego w (...) Bank S.A. na okoliczność wysokości obowiązujących odsetek, naliczanych od kwoty niespłaconego kredytu, do których naliczania uprawniony był poprzedni wierzyciel. W uzasadnieniu tego wniosku powód wniósł, że potrzeba powołania się na ten fakt wynikła dopiero na obecnym etapie postępowania.

Pozwana zaskarżyła powyższy wyrok w części, tj. w zakresie punktu 1., zarzucając Sądowi Rejonowemu:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 123 § 1 pkt 2 k.c. poprzez niewłaściwe jego zastosowanie wyrażające się w przyjęciu, iż wpłata w wysokości 60,00 zł, dokonana w dniu 5 września 2011 roku, w toku prowadzonego przeciwko pozwanej postępowania egzekucyjnego, stanowi uznanie niewłaściwe w rozumieniu powyższego przepisu co do całej kwoty zaległości powstałej na gruncie umowy kredytu,

2. naruszenie prawa materialnego w postaci art. 95 ust. 1a ustawy Prawo bankowe wyrażające się w uznaniu, że w sporze z konsumentem bankowy tytuł egzekucyjny korzysta z domniemań przewidzianych w art. 244 § 1 k.p.c. dla dokumentu urzędowego, co skutkowało wadliwym przyjęciem, iż wartości objęte tym tytułem w sposób adekwatny odzwierciedlają wysokość zadłużenia pozwanej i nie muszą podlegać kontroli Sądu.

W kontekście powyższych zarzutów pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w opisanym powyżej zakresie, poprzez oddalenie powództwa w całości, względnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Nadto pozwana wniosła o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwanej powód wniósł o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje, jako niezasadne, podlegały oddaleniu.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego. Ustalenia co do okoliczności faktycznych stanowiących podstawę dochodzonego pozwem roszczenia Sąd I instancji poczynił nadzwyczaj skrupulatnie. Powyższe ustalenia Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne, uznając za zbędne powielanie ich w dalszej części uzasadnienia.

Jednocześnie Sąd Odwoławczy uzupełnia ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego o to, że w dniu 20 grudnia 2011 r. pierwotny wierzyciel pozwanej (...) Bank S.A. Oddział w Polsce wystąpił do Sądu Rejonowego z wnioskiem o wydanie dalszego tytułu wykonawczego i o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika (pозwanej) w celu prowadzenia egzekucji z nieruchomości pozwanej objętej małżeńską wspólnością ustawową (k.149 – 158).

Przystępując do rozpoznania apelacji wniesionych przez obie strony postępowania Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności odniesie się do apelacji pozwanej, jako dalej idącej. Pozwana kwestionuje w niej bowiem w ogóle możliwość realizacji przez powoda na drodze sądowej roszczenia objętego pozwem z uwagi na jego przedawnienie. Zarzut przedawnienia pozwana podniosła już w sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, a następnie podtrzymywała go w toku całego postępowania rozpoznawczego oraz w apelacji. Niezależnie od podniesionego zarzutu przedawnienia pozwana kwestionuje również wysokość dochodzonego pozwem roszczenia.

Powód natomiast kwestionuje w swojej apelacji jedynie ustaloną przez Sąd Rejonowy wysokość należnych od pozwanej skapitalizowanych odsetek za okres od dnia 19 grudnia 2009 r. (tj. od dnia następnego po dniu wystawienia przez pierwotnego wierzyciela (...) Bank S.A. Oddział w Polsce bankowego tytułu egzekucyjnego) do dnia wytoczenia powództwa (tj. do dnia 15 maja 2013 r.) oraz dalszych odsetek naliczanych od kwot objętych pozwem do dnia zapłaty.

Rozpoznając apelację pozwanej w pierwszej kolejności odnieść należy się do sformułowanego w niej zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 123 § 1 pkt 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie skutkujące w dalszej konsekwencji przyjęciem, że dochodzona pozwem wierzytelność nie uległa przedawnieniu. Rozstrzygnięcie kwestii przedawnienia dochodzonej pozwem wierzytelności determinuje bowiem celowość odnoszenia się jej wysokości.

W przypadku stwierdzenia, że wierzytelność ta uległa przedawnieniu powództwo podlegać powinno oddaleniu, natomiast w przypadku ustalenia, że do przedawnienia nie doszło, celowa i konieczna jest ocena zasadności żądanej w pozwie kwoty co do jej wysokości.

W ocenie Sądu Okręgowego za trafny uznać należy podnoszony przez pozwaną pod adresem Sądu Rejonowego zarzut naruszenia przepisu art. 123 § 1 pkt 2 k.c. poprzez niewłaściwe jego zastosowanie wyrażające się w przyjęciu, iż wpłata w wysokości 60,00 zł, dokonana w dniu 5 września 2011 roku, w toku prowadzonego przeciwko pozwanej

postępowania egzekucyjnego, stanowi uznanie niewłaściwe długu w rozumieniu powyższego przepisu, co do całej kwoty zaległości powstałej na gruncie zawartej umowy kredytu.

Tak zwane uznanie niewłaściwe długu występuje wówczas, gdy wierzyciel zostanie powiadomiony o przekonaniu dłużnika co do istnienia jego długu wobec niego jako wierzyciela, ponieważ oświadczenie takie musi być jednoznacznie skierowane do wierzyciela i musi do niego dotrzeć. Innymi słowy, uznanie roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 k.c. występuje w razie takiego jednoznacznego zachowania się dłużnika wobec wierzyciela, z którego to zachowania wynika, że wierzyciel wie, iż dłużnik uważa jego roszczenie za istniejące i przyznane (wyrok SN z dnia 7 marca 2003 r., I CKN 11/01, niepubl.; wyrok SN z dnia 9 marca 2004 r., I CK 443/03, niepubl.; wyrok SN z dnia 22 czerwca 2004 r., IV CK 444/03, niepubl.). Natomiast dla skuteczności tego tzw. uznania niewłaściwego nie jest wymagane istnienie po stronie zobowiązanego zamiaru wywołania skutku prawnego w postaci przerwania biegu przedawnienia. Istotne natomiast jest to, aby zachowanie zobowiązanego mogło uzasadniać przekonanie osoby uprawnionej, iż zobowiązany jest świadom swojego obowiązku, a w konsekwencji by mogło uzasadniać oczekiwanie uprawnionego, że świadczenie na jego rzecz zostanie spełnione. Oświadczenie wiedzy zobowiązanego musi dotrzeć do uprawnionego i musi to być przez zobowiązanego zamierzone, a moment, w którym uprawniony powziął wiadomość o zachowaniu zobowiązanego stanowiącym uznanie niewłaściwe jest momentem przerwania biegu przedawnienia. Na gruncie przedmiotowej sprawy podzielić należy argumentację pełnomocnika pozwanej, że wpłata pozwanej dokonana w toku postępowania egzekucyjnego nie może być uznana za spłatę dobrowolną, czyniącą zadość wymogom tzw. niewłaściwego uznania długu. Wpłata ta nie była bowiem dokonana w sposób zamierzony przez pozwaną, gdyż dokonana była w warunkach przymusu egzekucyjnego.

Mimo tego rację ma Sąd Rejonowy stwierdzając, że w okolicznościach faktycznych przedmiotowej sprawy nie doszło do przedawnienia dochodzonej pozew należności; aczkolwiek należy stwierdzić z całą stanowczością, iż z przyczyn innych aniżeli wskazał Sąd I instancji (o czym było wyżej), przy czym z przyczyn również innych jak te, które wskazywały strony postępowania reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników. Bieg przedawnienia rozpoczął się w stosunku do niej w październiku 2009 r. od wypowiedzenia przedmiotowej umowy kredytowej dokonanej oświadczeniem pierwotnego wierzyciela (...) Bank S.A. Oddział w Polsce. Po dacie wypowiedzenia przedmiotowego kredytu (jego wymagalności) pierwotny wierzyciel dokonał czynności przerywającej bieg przedawnienia. Czynnością tą było skuteczne wystąpienie w dniu 28 stycznia 2010 r. (data nadania w placówce pocztowej) do Sądu Rejonowego z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 18 grudnia 2009 r. Złożenie tego wniosku nie tylko spowodowało przerwanie biegu przedawnienia, ale też jego zawieszenie do czasu ukończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem (art. 124 § 2 k.c.).

W tym miejscu podkreślić należy, że Sąd Odwoławczy podziela stanowisko wyrażone w orzecznictwie sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego, zgodnie z którym cofnięty przez wierzyciela wniosek egzekucyjny nie wywołuje skutków prawnych związanych z jego wniesieniem, w tym nie przerywa biegu terminu przedawnienia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 maja 2010 r., sygn. akt I ACa 100/10, LEX 1110230 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 2011 r., sygn. akt IV CSK 439/10, LEX 1108491).

W związku z powyższym kolejną – pominiętą jednak przez Sąd Rejonowy – skuteczną czynnością pierwotnego wierzyciela, przedsięwziętą bezpośrednio

w celu zaspokojenia roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 k.c., było wystąpienie w dniu 20 grudnia 2011 r. do Sądu Rejonowego o wydanie dalszego tytułu wykonawczego i o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika (pозwanej) w celu prowadzenia egzekucji z nieruchomości pozwanej objętej małżeńską wspólnością ustawową. Również ta czynność skutkowałą przerwaniem biegu przedawnienia dochodzonej pozew należności. Uwzględniając zaś fakt, że pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym został złożony przez powódkę w dniu 15 maja 2013 r., tj. przed upływem trzech lat od dnia 20 grudnia 2011 r., stwierdzić należy, że dochodzona pozew należność nie uległa przedawnieniu.

Powyższa konstatacja otwiera drogę do zbadania zasadności drugiego zarzutu podniesionego przez pozwaną w apelacji, tj. zarzutu naruszenia prawa materialnego w postaci art. 95 ust. 1a ustawy Prawo bankowe. Zdaniem pozwanej naruszenie powołanego przepisu przez Sąd Rejonowy wyraża się w uznaniu, że bankowy tytuł egzekucyjny, wystawiony przez pierwotnego wierzyciela (...) Bank S.A. Oddział w Polsce, korzysta z domniemań przewidzianych w art. 244 § 1 k.p.c. dla dokumentu urzędowego, co skutkowało wadliwym przyjęciem, iż wartości objęte tym tytułem w sposób adekwatny odzwierciedlają wysokość zadłużenia pozwanej i nie muszą podlegać kontroli Sądu.

W ocenie Sądu Odwoławczego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, powyższy zarzut uznać należy za trafny. Zgodnie bowiem z treścią art. 244 § 1 k.p.c. dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

W myśl art. 252 k.p.c. strona, która zaprzecza prawdziwości dokumentu urzędowego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenia organu, od którego dokument ten pochodzi, są niezgodne z prawdą, powinna okoliczności te udowodnić. Z powołanych wyżej przepisów wynika, że dokumenty urzędowe korzystają z dwóch domniemań prawnych, tj. z domniemania autentyczności (iż dokument pochodzi od osoby lub organu wskazanego jako jego wystawca, a zatem, że nie jest on sfalszowany) oraz z domniemania zgodności z prawdą (iż zaświadcza on prawdziwy stan rzeczy). Obydwa te domniemania należą do grupy domniemań wzruszalnych (podważalnych, obalalnych). Przyznanie przedłożonemu w toku sądowego postępowania rozpoznawczego dokumentowi mocy prawnej dokumentu urzędowego powoduje odwrócenie wyrażonej w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. ogólnej zasady dotyczącej rozkładu ciężaru dowodu, zgodnie z którą to strona powołująca się na określony fakt, z którego wywodzi skutki prawne, zobowiązana jest do jego udowodnienia. W konsekwencji odwrócenia powyższej zasady, w przypadku dowodu z dokumentu mającego moc dokumentu urzędowego, to drugą stronę obciąża obowiązek udowodnienia okoliczności przeciwnych do treści powyższych domniemań.

Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie błędnie przyznał walor dokumentu urzędowego bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przez pierwotnego wierzyciela pozwanej przyjmując zapewne (gdyż nie wyartykułował tego wprost) jako podstawę prawną powyższego art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe, zgodnie z którym księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Sąd Rejonowy pominął natomiast obowiązujący w dacie orzekania, przepis art. 95 ust. 1a powołanej ustawy, zgodnie z którym moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1 tego przepisu, nie obowiązuje w postępowaniu cywilnym. Powołany przepis wszedł w życie od dnia 20 lipca 2013 r. W konsekwencji powyższego pozbawienie w postępowaniu cywilnym wyżej wymienionych dokumentów wystawianych przez banki mocy prawnej dokumentów urzędowych powoduje, że dokumenty te należy traktować jako dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c. Jednocześnie w sporze sądowym powołany wyżej przepis przywraca zastosowanie wyrażonej w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. ogólnej zasady rozkładu ciężaru dowodu.

W ocenie Sądu Odwoławczego, powyższe uchybienie Sądu Rejonowego nie wpłynęło jednak na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia. Sąd Rejonowy wskazał bowiem, że postawą rozstrzygnięcia stanowiły wszystkie dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, a nie wyłącznie bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez pierwotnego wierzyciela w dniu 18 grudnia 2009 r. Powód wykazał dołączonymi do pozwu dokumentami prywatnymi zarówno istnienie dochodzonego pozwem zobowiązania pozwanej, jak i jego wysokości.

Sąd I instancji trafnie również wskazał w uzasadnieniu, że pozwana w toku postępowania w żaden sposób nie zdołała udowodnić okoliczności przeciwnych do twierdzeń powoda (tj. tego, że zobowiązanie nie istnieje albo istnieje w innej wysokości), ograniczając się jedynie do ogólnego kwestionowania mocy dowodowej jednego z dołączonych do pozwu dokumentów – bankowego tytułu egzekucyjnego. Nie bez znaczenia dla oceny zasadności powództwa pozostaje

również fakt, że pozwana nie wykazała aby po wszczęciu przeciwko niej przez pierwotnego wierzyciela (...) Bank S.A. Oddział w Polsce postępowania egzekucyjnego kwestionowała istnienie lub wysokość przedmiotowego zobowiązania w drodze powództwa przeciwegzekucyjnego. Z akt sprawy o sygn. I Co 234/10 wynika, że pozwana nie wniosła również zażalenia na postanowienie o nadaniu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację pozwanej.

Przystępując do oceny zasadności apelacji strony powodowej w pierwszej kolejności Sąd Okręgowy ustosunkuje się do zawartego w niej wniosku

o przeprowadzenie, w trybie art. 381 k.p.c., dowodu z Regulaminu Kredytu Odnawialnego oraz Tabeli Odsetek i Prowizji Kredytu Odnawialnego obowiązującego w (...) Bank S.A. Oddział w Polsce na okoliczność wysokości obowiązujących odsetek, naliczanych od kwoty niespłaconego kredytu, do których naliczania uprawniony był poprzedni wierzyciel.

Wskazać należy, że w postępowaniu zwykłym, strona może w środku odwoławczym przedstawiać nowe fakty i dowody. Zasada ta doznaje jednak ograniczenia poprzez unormowanie art. 381 k.p.c. i odpowiadające mu unormowanie art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c. Stosownie do pierwszego z powołanych przepisów sąd II instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem I instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później. Przepis art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c. stanowi z kolei, że apelacja powinna zawierać m.in. powołanie, w razie potrzeby, nowych faktów

i dowodów oraz wykazanie, że ich powołanie w postępowaniu przed sądem

I instancji nie było możliwe albo że potrzeba powołania się na nie wynikła później. Oznacza to, że sąd II instancji jest zobowiązany na wniosek strony materiał procesowy uzupełnić, jeżeli jest to konieczne do rozstrzygnięcia sprawy, lecz równocześnie jest uprawniony do pominięcia nowych faktów i dowodów zgłoszonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, gdy zachodzą przesłanki określone przepisem art. 381 k.p.c., tj. jeżeli strona mogła je powołać

w postępowaniu przed sądem I instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później (por. wyrok Sądu Najwyższego z 1 września 2010 r., sygn. akt II UK 77/10, LEX nr 661513).

Odnosząc powyższe uwagi do niniejszej sprawy należy zauważyć, że

w zakresie dotyczącym dopuszczenia dowodu z Regulaminu Kredytu Odnawialnego wniosek powoda podlegał oddaleniu jako bezprzedmiotowy. Powołany dokument został bowiem zgłoszony przez powoda jako dowód już w piśmie procesowym z dnia 16 września 2013 r. (data nadania), stanowiącym uzupełnienie braków formalnych pozwu, a jego kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda (k. 44) została załączona do tego pisma procesowego.

W odniesieniu natomiast do zawartego w apelacji wniosku powoda

o dopuszczenie dowodu z Tabeli Odsetek i Prowizji Kredytu Odnawialnego obowiązującego w (...) Bank S.A. Oddział w Polsce wniosek ten podlega oddaleniu jako spóźniony.

Stosownie do rozkładu ciężaru dowodów ujętego w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. obowiązkiem powoda było przedstawienie wszelkich dostępnych mu dowodów już na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego. Skarżący w żaden sposób nie wykazał, aby potrzeba powołania wskazanego dowodu powstała dopiero na obecnym etapie postępowania. Zgodnie z treścią § II 5. umowy kredytu odnawialnego z dnia 20 stycznia 2009 r. Tabela Odsetek i Prowizji Kredytu Odnawialnego stanowi integralną część umowy kredytowej będącej podstawą zobowiązania pozwanej. W § II 4. umowa kredytu wprost odsyła do Tabeli Opłat

i Prowizji Kredytu Odnawialnego w zakresie określenia wysokości należnych od pozwanej odsetek. Postanowienia zawarte w Tabeli Odsetek i Prowizji Kredytu Odnawialnego, jako określające zakres zobowiązania pozwanej, winny być przedstawione już pozwie. O tym, że załączenie tego dokumentu do pozwu było możliwe świadczy fakt, że powód dołączył do pozwu drugi z dokumentów stanowiących integralną część umowy kredytu, tj. Regulamin Kredytu Odnawialnego.

W tej sytuacji Sąd Odwoławczy kontrolą instancyjną objąć może prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia w kontekście faktycznie zgromadzonego przez Sąd I instancji materiału procesowego, tj. bez dokumentu w postaci Tabeli Odsetek i Prowizji Kredytu Odnawialnego.

W kontekście powyższego, w ocenie Sądu Okręgowego, nie sposób podzielić podniesionego w apelacji powoda zarzutu naruszenia przepisu art. 232 k.p.c.

w zw. z art. 6 k.c. poprzez uznanie, że powód nie przedłożył dowodów na poparcie swoich twierdzeń oraz wniosków, z których wywodzi skutki prawne,

a tym samym nie udowodnił okoliczności nabycia wierzytelności w wysokości, jakiej domagała się w pozwie. Skoro - jak wskazano wyżej - w zakresie określenia wysokości należnych pierwotnemu wierzycielowi (...) Bank S.A. Oddział w Polsce od pozwanej odsetek od wykorzystanego kredytu (umownych) oraz odsetek za opóźnienie umowa kredytu odsyła do postanowień Tabeli Odsetek

i Prowizji Kredytu Odnawialnego, zaś powód nie wniósł o dopuszczenie dowodu

z ww. dokumentu na etapie postępowania rozpoznawczego, to słusznie uznał Sąd Rejonowy za nie udowodnione uprawnienie powoda do naliczania odsetek

w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym za okres od dnia 19 grudnia 2009 r. (tj. od dnia następnego po dniu wystawienia przez pierwotnego wierzyciela bankowego tytułu egzekucyjnego) do dnia wytoczenia powództwa (tj. do dnia 15 maja 2013 r.) oraz dalszych odsetek naliczanych od kwot objętych pozwem do dnia zapłaty. Wysokość zadłużenia pozwanej według stanu na dzień wystawienia powołanego bankowego tytułu egzekucyjnego, tj. na dzień 18 grudnia 2009 r. – mimo braku posiadania przez ten dokument w niniejszym postępowaniu przymiotu dokumentu urzędowego – Sąd Rejonowy trafnie uznał za udowodnioną ze względów,

o których mowa była w części wyводу dotyczącego podniesionego w apelacji pozwanej zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji przepisu art. 95 ust. 1a ustawy Prawo bankowe. Wobec braku wykazania przez powoda uprawnienia do naliczania po dniu 18 grudnia 2009 r. odsetek wyższych niż odsetki ustawowe oraz wobec treści bankowego tytułu egzekucyjnego, zgodnie z którym począwszy od dnia 19 grudnia 2009 r. do dnia zapłaty od kwoty niespłaconego kapitału pierwotnemu wierzycielowi przysługują odsetki w wysokości ustawowej, stanowisko Sądu Rejonowego przyznające powodowi prawo żądania odsetek

w wysokości ustawowej uznać należy za prawidłowe.

W świetle powyższego chybiony jest także podniesiony w apelacji powoda zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 353¹ k.c. poprzez jego niezastosowanie. Przepis ten statuuje ogólną zasadę swobody umów, zgodnie z którą strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Jak już wskazano wyżej prawidłowo ustalony w przedmiotowej sprawie stan faktyczny nie obejmuje ustalenia, że strony umowy kredytu odnawialnego z dnia 20 stycznia 2009 r. uzgodniły oprocentowanie niespłaconego kapitału według stopy procentowej wyższej aniżeli ustawowa. W związku z tym nie można skutecznie czynić pod adresem Sądu Rejonowego zarzutu, że nie zastosował przepisu art. 353¹ k.c. i nie uznał prawa powoda do oprocentowania niespłaconego kapitału w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym.

Powyższa argumentacja znajduje również zastosowanie dla oddalenia sformułowanego w apelacji powoda zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 481 § 1 oraz § 2 k.c. przez niewłaściwe jego zastosowanie, które w ocenie powoda polegać ma na zasądzeniu od kwoty głównej roszczenia odsetek ustawowych zamiast odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, zgodnie z treścią pozwu. Sąd Rejonowy, na podstawie § 1 powołanego przepisu, zasądził na rzecz powoda należność główną obejmującą skapitalizowane odsetki wraz z dalszymi odsetkami. Wobec jednak braku udowodnienia przez powoda, że strony umowy kredytowej postanowiły o zastosowaniu oprocentowania wyższego niż ustawowe, Sąd Rejonowy, na podstawie § 2 powołanego przepisu, zastosował oprocentowanie w wysokości ustawowej.

Z tych samych przyczyn za nietrafny uznać należy również podniesiony przez powoda pod adresem Sądu Rejonowego zarzut naruszenia przepisu art. 509 § 2 k.c. poprzez błędne jego zastosowanie i przyjęcie, że na powoda, wskutek umowy cesji, nie przeszło skuteczne roszczenie o zaległe odsetki. Wbrew twierdzeniom powoda Sąd I instancji nie stwierdził, że na skutek zawartej

z pierwotnym wierzycielem umowy przelewu wierzytelności powód nie nabył prawa do naliczania odsetek. Przeciwnie - z treści zaskarżonego rozstrzygnięcia, jak i z jego uzasadnienia, wyraźnie wynika, że Sąd Rejonowy nie kwestionuje wstąpienia powoda, na mocy umowy cesji, w prawa pierwotnego wierzyciela. Jednak wobec braku udowodnienia w toku postępowania, że pierwotnemu wierzycielowi (a w konsekwencji także powodowi) przysługują odsetki w wysokości wyższej niż ustawowe, Sąd I instancji prawidłowo zastosował oprocentowanie w wysokości ustawowej.

Wskazać przy tym należy, że pierwotnym źródłem zobowiązania pozwanej jest umowa o kredyt odnawialny z dnia 20 stycznia 2009 r., a nie umowa cesji zawarta między pierwotnym wierzycielem a powodem. W związku z tym, skoro powód nie dołączył do pozwu Tabeli Odsetek i Prowizji Kredytu Odnawialnego, stanowiącej integralną część umowy kredytowej zawartej między pierwotnym wierzycielem i pozwaną oraz określającej ustaloną przez strony tej umowy wysokość należnych odsetek, to

o wysokości tych odsetek nie może przesądzać treść umowy cesji zawartej przez pierwotnego wierzyciela z powodem (w szczególności załącznik nr 6 do umowy cesji). Przy określaniu zakresu odpowiedzialności pozwanej powołana umowa cesji ma bowiem charakter wtórny.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację powoda.

Rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy uwzględnił wynik postępowania, a mianowicie okoliczność, że każda ze stron uległa z swoją apelacją w całości, co przemawiało za wzajemnym zniesieniem między stronami kosztów tegoż postępowania. Nadto, z uwagi na różne wartości przedmiotu zaskarżenia poszczególnymi apelacjami, w stosunku do pozwanej zachodzą podstawy do zastosowania dobrodziejstwa wynikającego z art. 102 k.p.c. Pozwana znajduje się w bardzo trudnej sytuacji osobistej oraz materialnej – jest całkowicie niezdolna do pracy, utrzymuje się z renty zdrowotnej, która częściowo zajęta jest przez komornika sądowego w ramach prowadzonej egzekucji. Potwierdzeniem powyższego jest fakt zwolnienia pozwanej od kosztów sądowych w zakresie opłaty sądowej od apelacji. Z tego względu Sąd Okręgowy orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego, na podstawie art. 100 k.p.c. i art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., znosząc je wzajemnie między stronami.